

Citiți lecția din manual: *Studiu de caz: Cruciadele.*

Studiu de caz: Cruciadele

1. Creștini vs. musulmani

- secolul al XI-lea - Islamul a cunoscut o nouă perioadă de înflorire sub turcii selgiucizi, aceștia cucerind numeroase teritorii, printre care și Țara Sfântă (Palestina și orașul Ierusalim);
- secolele XI-XIII - cruciadele au fost expediții militare organizate de papi, cu participarea societății Europei Occidentale, pentru a elibera Locurile Sfinte de sub dominația musulmanilor;
- cauzele declanșării cruciadelor au fost următoarele:
 - a. Politice: papa a dorit să își sporească autoritatea, nobilii au urmărit să obțină noi feude, iar bizantinii au sperat să reentre în posesia teritoriilor pierdute în fața avansului turcilor selgiucizi;
 - b. Economice: negustorii italieni și vikingii au intenționat să pună stăpânire pe drumurile comerciale controlate de Imperiul Bizantin, noi piețe de desfacere și aprovizionare;
 - c. Sociale: secolele XI-XII - creșterea populației Europei Occidentale;
 - d. Religioase: dorința de eliberare a Țării Sfinte de sub dominația musulmanilor și realizarea în siguranță a pelerinajelor spre locurile sfinte pentru creștini (orașele Ierusalim, Betleem și Nazaret).

2. Cruciadele

I. Cruciada I (1096-1099): organizată de papa Urban al II-lea (1088-1099), motivul fiind cererea împăratului bizantin Alexie I Comnenul (1081-1118) de ajutor militar împotriva turcilor selgiucizi. Forțele cruciate au cucerit Edessa (1098), Antiohia (1098) și Ierusalimul (15 iulie 1099: cruciații au ucis 70.000 de oameni - musulmani, evrei și creștini), iar teritoriile cucerite au fost organizate în principatele Edessa, Antiohia, Tripoli și regatul Ierusalimului, apărate de ordine cavalierești militar-religioase (Ordinul Cavalerilor Sfântului Mormânt, Ordinul Cavalerilor de Malta și Ordinul Cavalerilor Templieri).

II. Cruciada a II-a (1147-1148): organizată de papa Eugeniu al III-lea (1145-1153), ca răspuns la cucerirea Edessei de către musulmani (1144) ⇒ forțele cruciate au fost înfrânte.

III. Cruciada a III-a (1189-1192): organizată de papa Clement al III-lea (1187-1191), ca răspuns la cucerirea Ierusalimului (1187) de către forțele sultanului egiptean Saladin (1174-1193) ⇒ 1191 - cruciații au cucerit Insula Cipru, orașele Acra și Jaffa, dar nu au putut recuceri Ierusalimul.

IV. Cruciada a IV-a (1202-1204): organizată de papa Inocențiu al III-lea (1198-1216), pentru recucerirea Ierusalimului printr-o invazie a Egiptului ⇒ 1204-1261 - cucerirea Constantinopolului (cu sprijinul Veneției) și crearea Imperiului Latin de Răsărit.

V. Cruciada a V-a (1217-1221): organizată de papa Inocențiu al III-lea, pentru recucerirea Ierusalimului printr-o invazie a Egiptului ⇒ înfrângerea forțelor cruciate.

VI. Cruciada a VI-a (1221-1229): 1229 - împăratul romano-german Frederic al II-lea (1220-1250) a obținut, pe cale diplomatică, controlul asupra Ierusalimului.

VII. Cruciada a VII-a (1248-1254): organizată de regele francez Ludovic al IX-lea cel Sfânt (1226-1270), după cucerirea Ierusalimului de către musulmani (1244) ⇒ cruciații au fost înfrânți.

VIII. Cruciada a VIII-a (1270): organizată de regele Ludovic al IX-lea cel Sfânt, a vizat cucerirea Tunisului ⇒ înfrângerea forțelor cruciate.

- 1291 - musulmanii au luat în stăpânire orașul Acra, ultima posesiune cruciată din Țara Sfântă.

3. Urmări

- cruciadele, deși au eșuat, au favorizat contactele culturale dintre Occident și Orient (europenii au descoperit orezul, pepenele, caisul, lămâiul, arcul frânt și moara de vânt), au determinat dezvoltarea comerțului mediteranean, întărirea puterii monarhilor, dezvoltarea orașelor și centralizarea statală.

Pentru o mai bună înțelegere a subiectului studiat vizionați următoarele videoclipuri:

<https://www.youtube.com/watch?v=KWeUBHxEyxw>

<https://www.youtube.com/watch?v=H2hqa3AX5kY>

<https://www.youtube.com/watch?v=t8RZtYvW02g>

Fișă de lucru: Studiu de caz: Cruciadele

Citiți cu atenție textul de mai jos, apoi răspundeți cerințelor:

„Unul dintre cavalerii noștri, pe nume Lethold, s-a urcat pe zidurile orașului (Ierusalim), și nu mult după aceea apărătorii au luat-o la fugă. Oamenii noștri i-au urmărit pentru a-i ucide până la Templul lui Solomon, unde măcelul a fost așa de mare încât sângele le-a ajuns până la glezne. (...) După aceea, soldații s-au răspândit prin tot orașul punând mâna pe aur și argint, pe cai și catâri, jefuind casele pline de felurite bunătăți.”

(Gesta francorum)

1. Menționați, pe baza textului, numele primului cavaler care a ajuns pe zidurile orașului.
2. Descrieți, pe baza textului, cum au reacționat apărătorii orașului Ierusalim. Care a fost efectul acestei reacții?
3. Ce au făcut cruciații după ce au cucerit Ierusalimul?

BIBLIOGRAFIE:

1. Ghețău, Gheorghe Florin, Ghețău, Olenca Georgiana, *Istorie: Manual pentru clasa a V-a*, Editura Aramis, București, 2022.
2. Ochescu, Maria, Oane, Sorin, *Istorie: Manual pentru clasa a V-a*, Editura Art Klett, București, 2022.
3. Aichimoaie, Adrian Ilie, Boșcodeală, Felicia Elena, Diaconu, Maria Aurelia, Diță, Ion Nicolae, *Istorie: Manual pentru clasa a V-a*, Editura Booklet, București, 2022.
4. Stoica, Stan, Becheru, Dragoș Sebastian, Bartic, Marcel, *Istorie: Manual pentru clasa a V-a*, Editura CD Press, București, 2022.
5. Rotundu, Elvira, Tomescu-Stachie, Carmen, *Istorie: Manual pentru clasa a V-a*, Editura Corint Logistic, București, 2022.
6. Băluțoiu, Valentin, Grecu, Maria, *Istorie: Manual pentru clasa a V-a*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2022.
7. Stan, Magda, *Istorie: Manual pentru clasa a V-a*, Editura Litera, București, 2022.
8. Maxwell-Stuart, P. G., *Cronica papilor*, Editura Enciclopedia RAO, București, 2006.
9. Pernoud, Regine, *Cruciadele*, Editura Meteor Press, București, 2021.
10. Jamieson, Alan G., *Credința prin sabie. Scurtă istorie a conflictului dintre creștini și musulmani*, Editura Niculescu, București, 2017.
11. Maalouf, Amin, *Cruciadele văzute de arabi*, Editura Polirom, Iași, 2022.

